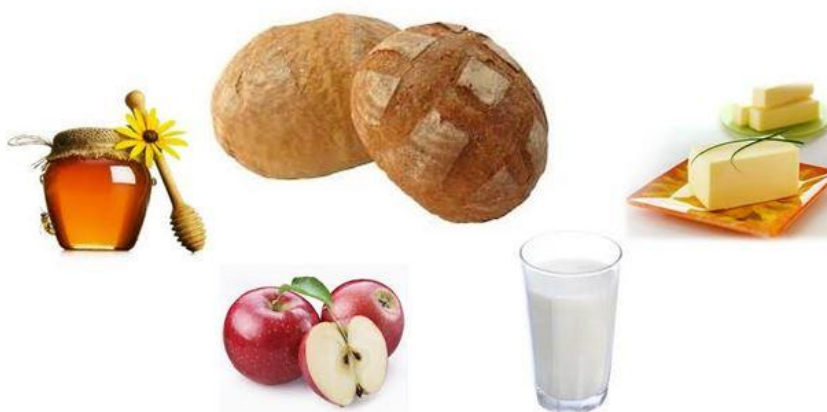

10. JUBILEJNI TRADICIONALNI SLOVENSKEI ZAJTRK

Uredila: Izabela Medved, 5. a, OŠ Cirkovce

ZAJTRK V GOZDU

Nekega dne jeseni so se v gozdu zraven velikega štora zbrali medved, volk, veverica, ptič, mačka... Na štor so odložili med, maslo, mleko, jabolka in kruh. Ko se jedli zajtrk, so se pogovarjali.

Medved je rekel, da je zajtrk najpomembnejši obrok v dnevu. Volka je zanimalo, ali je to res. Veverica je pogledala v knjigo in jim prebrala zgodbo, da je zajtrk najpomembnejši obrok. Zajtrk ti da energijo za igro, delo, razmišljanje. Posebej za otroke je pomemben. Veverica je opomnila, da mora zajtrk biti pester. To pomeni, da je sestavljen iz različnih živil, kot so kruh, maslo, jajce, sadje, sir, mleko, čaj... V teh živilih so ogljikovi hidrati, vitamini, beljakovine, maščobe in... Takrat se je oglašil medved in zavpil, da tudi sladkor. Rekel še je, da brez sladkega medu ni zajtrka. V tistem trenutku je ptica čivknila, da je pomembno tudi to, od kod ta živila prihajajo. In kako so pridelana, je rekel volk. Da so živila pridelana ekološko pomeni, da so brez škropiv, so bolj sočna in veliko bolj zdrava. Muca je rekla, da imajo več vitaminov in hranljivih vrednosti. Veverica je prebrala, da lokalna hrana ne prepotuje velikih razdalj z ladjo in tovornjaki. Ko je obrana ali pridelana, jo lahko že pojemo.

Takoj se je oglašil medved in rekel, da je prinesel cvetlični, kostanjev in gozdni med od čebelarja Pislaka. Volk pa je dodal, da je prinesel mleko s kmetije Kotnik. Oglasila se je še veverica, da je prinesla maslo od kmetice Jožice. Potem se je oglasila tudi mačka, ki je prinesla domač kruh iz kmečke pekarnice Metličar. Na zadnje se je oglasila še ptica, da je jabolka nabrala na poti v gozd.

Živali so se še naprej zabavale ob slastnem zajtrku.

Gaja Muršec, 5. a OŠ Cirkovce

BREZ ČEBEL NI ŽIVLJENJA

»Hej, Nik! Veš, da so čebele nevarne?« reče Miha.

Nik mu odgovori: »Sicer je to res, Miha, vendar brez njih ne moremo živeti, saj nam pridelajo med. Pa ne samo to, čebele oprašijo rastline, ki potem zrastejo, rastline lahko pojedó živali ali ljudje, določene živali pa potem pojedó ljudje. Brez čebel ni hrane, brez hrane pa ni življenja.«

»Saj veš, da ne maram čebel, Nik! Lahko te pičijo!« se razjezi Miha.

»Ne kliči hudiča, saj veš, da ne moremo preživeti brez njih,« reče Nik.

»Ja, ja, saj vem, Nik!«

»Pridi, Miha, ti bom pokazal, da ni res, da so čebele nevarne. Najprej s pomočjo virtualnih očal, potem pa še v živo. Na, nadeni si jih.«

Miha začudeno: »A tako izgleda panj?«

»Približno. Čebele imajo kraljico, ki se imenuje matica. V panju je samo ena, ki rojeva majhne čebelice. Trot je samec, ki oplodi matico. Čebele delavke so tiste, ki opravljajo večino dela. Nabirajo med, medicino, mano, cvetni prah, drevesno smolo in vodo, čistijo celice, pokrivajo zalego, hranijo zalege, spremljajo in krmijo matice, sprejemajo in shranjujejo medicino in mane, odstranjujejo smeti, tlačijo cvetni prah v dno satne celice, gradijo satja. Čebele so zelo delavne, delajo ponoči in podnevi.

Zaradi čebel pridelajo kmetje veliko več sadja in zelenjave. Med je tudi zelo zdravilen. Spomni se, ko si prehlajen, kaj ti dajo starši. Med ali propolis.«

»Oprosti, Nik. Nisem ti verjel, da so čebele tako pomembne.«

»Ali lahko spoznam čebele bolje v živo?«

»Seveda, to ne bi smel biti problem, saj je moj ati čebelar.«

»O, hvala ti, Nik. Kaj, če bi midva izdelala strip o čebelah, ko jih bolje spoznava?« vpraša Miha.

»Lahko,« odvrne Nik.

»No, to so moje prijateljice na daleč, poglej jih...«

»Kake prijateljice, Nik?«

»Ja, čebele, Mihaaaa!«

»Aja, no, kaj pa zaščitne obleke?«

»Do tega še prideva. Nikoli ne razjezi čebel. Zdaj pa obleke, jaz že znam, Miha tebi bo pa pomagal moj oči.«

»Zdaj pa greva. Vidiš, Miha, da so čisto prijazne.«

»Ja, vidim, Nik. Nekaj mi leze, nimam v redu zaprte obleke. Avč! Pičila me je čebela!!!« zakriči Miha.

»Beži, Miha, razjezile so se. Aaaaaaaaaa!«

» Nik, pomagaj, čebela me je pičila v ta zadnjo.«

»Ne skrbi, samo z razkužilom bomo namazali, samo malo bo peklo.«

»Aaaaaaaaaaaaaaaaa!« zatuli Miha.

»To ni še nič, zdaj bova izruvala še želo,« reče Nik.

»Aaaaaaaaaaaaaaaaa!«

Prvo spoznavanje s čebelami je bilo za Miha nevarno. Vendar je spoznal veliko o njih in da so čebele kljub vsemu izjemno koristne.

Jan Karneža, 5. a, OŠ Cirkovce

LEJA IN FILIP

V Lejino sobo je posijal sončni žarek. Ta jo je oplazil po obrazu in počegetal po podplatih, ki so trmasto štrleli izpod odeje. Kot da bi sonce vedelo, da si deklita želi ostati pod odejo, dokler je mama ne pride pregnat iz postelje. Čeprav žarki niso bili močni, so bili dovolj vztrajni, da so prebudili zaspanko. Leja se je vzravnila in sedla. Z rokami si je zasenčila pogled na sonce. »Srečnež je Filip! On še vedno spi, jaz pa ne morem zaradi sonca!« se je pritoževala sama sebi. Njen brat Filip je res drnjohal v svoji postelji.

Pred njim je stal moški srednje postave, z mečem v roki in s čelado na glavi. Bila sta v areni, v starem Rimu. Filip je spoznal, da pred njim stoji gladiator. S peščico ljudi je bil obsojen na smrt. Najprej je bila zabodena ženska. Nato moški. Kri se je pretakala po tleh, mešala se je z znojem. Potem je bil na vrsti Filip. Gladiator je dvignil meč. Deček je zaprl oči. Slišal je vzklikanje množice. Nato rjovenje gladiatorja. Še malo... Filip se je preznojen zbudil. Sanjal je!

Leja je oblečena v kavbojke in bel pullover paradirala do bratove sobe. Smrkavec je bil buden! Ležal je na postelji in težko dihal. Leja ga je premerila s sumničavim pogledom, Filip pa njo z jeznim. »Moja soba, moja pravila! Pravilo št. 1: V sobi punce prepovedane!« je zarjovel na sestro. Namrdnila se je in rekla: »Kako si prijazen. Dobro jutro sem ti želela reči. Poleg tega je danes tradicionalni slovenski zajtrk.« Filip je izbuljil oči in presenečeno ponovil: »Tradicionalni slovenski... zajtrk...zajtrk... kaj pa je to za ena stvar?« »To, mali, je zajtrk. Ješ med, maslo, kruh in jabolka, piješ pa mleko. Letos je že tradicionalni 10. zapovrstjo.« »Nisem vedel... da obstaja.« je zajekljaval Filip. Leja je zavila z očmi in odkorakala iz sobe. Od nekod je pritekel pes Muri in ji sledil.

Mama in oče Kovač nista razumela, zakaj sta otroka budna že ob sedmih zjutraj. Bila je šola na daljavo, ja, ampak s poukom sta po navadi začela ob devetih. Mama se je lotila priprave zajtrka. Na kuhinjski mizi se je kmalu pojavil med, maslo je tudi počivalo ob medu, prav tako košarica kruha, suha jabolka in toplo mleko. Oče je pristopil do mize in poduhal mleko: »Mmm, čudovito diši, Lucija!« »Saj je samo mleko, nič se ne voha, Martin Kovač!« se je muzala Lucija. Ko sta se na zajtrk zaspano primajala še Leja in Filip, je bila Lucija Kovač deležna takšne hvale (Leja je bila navdušena nad mamino izbiro prta, Filip pa nad noži, ki so imeli črne ročaje), da je začela umirjati situacijo (Filip se je začel igrati z noži). Lucija se je zbala, da bo njen dvanajstletni sin začel mlaskati z usti, zato ga je, naj tega ne počne, opozorila še preden je začel jesti četrti kos kruha. »Fantje dozori pač kasneje kot punce,« je pripomnila Leja. »Ja, zato že pri trinajstih letih spominjajo na petdesetletne krave. Ti, Leja, zelo dobro skrivaš svoje gube!« ji je vrnil Filip. Leja, ki je bila že zelo zaripla v obraz je izdala le: »Ti... ti... mhkrhm... em,« Filip pa se je zadovoljno smejal, toliko, da ni planil v krohot. Lucija in Martin Kovač sta se zaskrbljeno spogledala preko mize. V svetu se tako ali tako vsi prepirajo, zdaj pa enako počneta njuna otroka. Leja je opazila njuno nezadovoljstvo nad preprirom in vzkliknila: »Filip! Na sprehod z Murijem pojdiva!« Deček je nesrečno pogledal sestro. Toda Leji je pritegnila tudi Lucija, ki si je želela mir do devete ure, ko se bo iz otroških sob zaslišalo prepiranje sošolcev, kateri izračun je pravilen, potem pa nemočno učiteljico s prošnjo, da bi pogledali fiziko, nato pa Lejino

histerično kričanje zaradi prekinitve internetne povezave... Ja, otroka morata na sveži zrak. »Ne vrnita se pred deveto uro, Leja. Pazita nase!« je Lucija govorila že v kuhinji. Najstnika pa sta zvesto prikimala. Muri, ki je tudi čutil, da gre ven, je razburjeno poskakoval okoli družine Kovač. Filip se je spotaknil ob Murijeve noge, ko je pospravljajl krožnike iz mize v pomivalni stroj. Eden je padel na tla, drugi pa dečku na nogo. Po dveh razbitih krožnikih je Lucija otroka in Murija dobesedno naganjala iz hiše. Leja, ki je bila ljubiteljica modnih trendov, se ni pustila odganjati pred popolno kombinacijo oblačil. Nadela si je rumeno puhovko, se zavila v bel šal, obula si je bele škornje, nataknila belo kapo z rumenim cofom in (na olajšanje vse družine) končno potisnila roke v rokavice. »Kaj čakaš, gospod Prismojenec?« je zadirčno vprašala Filipa. Deček je pripel povodec na Murijevo ovratnico. Leja je odprla vrata in želela prva odkorakati skozi vrata. Prehitel jo je... Muri!

Lucija in Martin Kovač sta si oddahnila, ker so tri glasne srake odpeketae na sprehod izven hiše. Ko so razgrajči hodili po tihi ulici, se je Filip prav nemarno drl. Lucija je nekajkrat pogledala skozi okno, potem pa Leje, Filipa in Murija ni bilo več videti. Martin je medtem zanetil ogenj v kaminu, da je bilo prav prijetno toplo.

»Filip, trdno drži Murija.« »Ja, saj ga!« »Stari Kocbek ga lahko zatoži. Saj veš, kakšen je.« »Ma, ne bo pobegnil.« Leja ga je srepo pogledala. Brat ji je šel na živce, vse odkar se je začela družiti z Jernejem, Borutom in Darkom. Zatopila se je v misli, pri tem pa ni nadzorovala, kaj počne Filip...

»Leja! Muri!« je dahnil Filip. »Kaj?« je prestrašeno vprašala Leja. Jezna je bila nase. Že od njihove ulice sanja, kako ni opazila, da so že pri gozdu?! »Muri... jaz... Povlekel je, jaz pa...nisem...d-dovolj trdno držal...v gozd... mačka...« Filipa so oblile solze. Po njegovem ovalnem obrazu so spolzele solze in pristale na zeleni zimski jakni. Leja ga je nepričakovano objela in dejala: »Ne joči. Murija bova našla. Če ga bo Kocbek prijavil, mu bom povedala, da je tepec. Pa premlatila bom njegov testeninast obraz, da bo kot speštana palačinka.« »Ne boš!« je odvrnil Filip. A vendar je nehal jokati in oba otroka sta stekla za psičkom v gozd.

Med drevesi je bilo hladneje, čeprav je bilo tudi na pločniku ledeno. Oba, Leja in Filip sta želela kmalu opaziti Murijevo črno dlako. A španjela ni bilo od nikoder. Otroka sta nenadoma zaslišala šum. Prihajal je z desne strani poti, ob starem hrastu. Leja je obstala kot vkopana. Pred njo se je izrisal tako nenavaden prizor. Na gozdni jasi so sedele živali in zajtrkovale slovenski zajtrk. Mrmrale so svojo govorico, ki je Leja ni razumela. Deklica je ugotovila, da živijo v sožitju, da si pomagajo. Starejšim so mlajše pomagale pri branju, starejše pa so mlajše poučile o pridelavi medu. Leja je pomežiknila in piknika ni več bilo na spregled. »Si videl?« Filip je prikimal. Oba sta se zdrznila ob nenadnem poku. So to živali? Da bi odgovor poiskala sama, je bilo prepozno. Zaslišala sta psa! Deklica in deček sta stekla proti Muriju, on pa k njima.

Kako lep je tradicionalni slovenski zajtr

Sanja Goljevšček, 5. A, OŠ CIRKOVCE